

متن پرسش

با سلام و عرض ارادت خدمت استاد عزیزم: حتما مستحضرید هم اکنون فیلمی یا بهتر عرض کنم فرا فیلمی با عنوان «یتیم‌خانه ایران» در سینما در حال اکران است که حقیقتاً یک شاهکار و شایسته تقدیر است اما در خصوص این واقعه تاریخی چند سوال از محضرتان دارم: ۱. اعلام آمار نه میلیون نفر کشته بر اساس کدام آمار رسمی و کدام سر شماری و کدام جمعیت است؟ (این اشکال یک دبیر تاریخ سر یک کلاس است) ۲. نه میلیون تلفات رویداد فجیعی است چرا در طول یک قرن نه تنها در زمان پهلوی که حتی بعد از انقلاب به این فاجعه بزرگ پرداخته نشده است؟ ۳. در این جنایت به سه موضوع گرسنگی، وبا، طاعون پرداخته شده آیا هر کدام مستقلاً زمینه سازی شده یا مثلاً گرسنگی در مرگ و میر زمینه ساز بیماری و طاعون گشته؟ ۴. شواهدی هست که نشان می دهد دستهای پنهانی و پشت پرده در محدود کردن حوزه پخش فیلم دخالت داشته اند... چرا؟ ۵. شخصیت اول فیلم در نگاه تمدنی چگونه تعریف می شود؟ التماس دعا. یا علی

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: حقیقتاً فیلم «یتیم‌خانه‌ی ایران» نگاه دقیقی به حادثه‌ای است که زبان رسمی رسانه نخواستند و نتوانسته در زمان خود بدان بپردازد با این‌که قسمتی از تاریخ ما است. و اگر این حادثه جسته و گریخته و سینه به سینه از گذشتگان منتقل نشده بود، فرهنگ حاکم شیفته‌ی غرب که عموماً در صدد تبرئه‌ی غریبان به‌خصوص انگلستان است، هرگز اجازه نمی‌داد همین اندازه هم آن کارنامه‌ی سیاه بر ملاً شود. فیلم مذکور یک قدم جدی است برای درست‌دیدن تاریخی که با غفلت از آن تاریخ، ما معنای امروزین خود را درست نمی‌توانیم تحلیل کنیم.

آن‌قدر فاجعه بزرگ بوده که بنده شخصاً از مادر بزرگ و مادرم که ناظر آن صحنه‌ها بوده‌اند می‌شنیدم که به قدری افراد در کنار گذرگاه‌ها فوت کرده بودند که فرصت دفن آن‌ها توسط اقوامشان نبود و مسلماً از هر خانواده نصف آن در اثر آن قحطی تلف شدند. در آن حدّ که امروز هم ما در شهر اصفهان با ذهنیت فرار از گرسنگی، وقتی میهمان قدیمی‌ها می‌شویم اصرار دارند که میهمان غذا بخورد.

نکته‌ی دیگر همان‌طور که کارگردان و نویسنده‌ی محترم فیلم، جناب آقای ابوالقاسم طالبی می‌گوید در این‌که از سال‌های ۱۲۹۵ تا ۱۲۹۷ ما با فاجعه‌ی قحطی و وبا و طاعون روبه‌رو شده‌ایم، بحثی نیست ولی این مبهم است که واقعاً قحطی و وبا با هم بوده و سپس مردم گرفتار طاعون شده‌اند، و یا اول

قحطی بوده و به جهت تحریم دارو برای درمان وبا مشکل همه‌گیرشدن وبا، مزید بر علت شده و کار را به فاجعه رسانده است؟

در مورد شخصیت اول فیلم که حکایت از سلحشوری او دارد باید متوجه باشیم که این روحیهی هر ایرانی مسلمان است که همیشه در طول تاریخ وقتی هویت خود را به خطر می‌دیده، به صحنه می‌آمده و بقیه‌ی ایرانیان اعم از زن و مرد او را یاری می‌کردند. که نمونه‌ی بسیار روشن آن را در دفاع مقدس هشت‌ساله ملاحظه کردید و در واقع آقای ابوالقاسم طالبی با به صحنه آوردن فیلم «یتیم‌خانه‌ی ایران» خواست آینه‌ی تمام‌نمای روح ایرانی مسلمان را به تکتک افراد این ملت بنمایاند تا در فضای از خودبیگانگی دنیای مدرن، ما خود را فراموش نکنیم. البته متأسفانه بنده آن فیلم را یک‌بار بیشتر ندیدم و لذا نمی‌توانم از زوایای ظریف و رازآمیز آن اثر نفیس عریضی داشته باشم. پیشنهاد بنده آن است که رفقا در دقت‌دادن به بنده و سایر کاربران کوتاهی نفرمایند. موفق باشید